

Beskatta inte personalen

Skatteverket inför moms på uthyrning av vårdpersonal 1 juli. Det hotar patientsäkerheten och rättvis konkurrens, skriver fyra företagarrepresentanter.

23 MAJ 2019 01:00

I Sverige är sjukvården enligt lag undantagen från mervärdesskatteplikt, det vill säga moms. I oktober 2018 beslutade dock Skatteverket att utmana principen genom ett riskfyllt ställningstagande. Myndigheten fastslog att uthyrning av vårdpersonal ska beläggas med momsskyldighet från och med 1 juli 2019.

Bakgrunden till tolkningen är en dom i Högsta förvaltningsdomstolen som fastslog att uthyrning av vårdpersonal inte längre ska räknas som en momsfri vårdtjänst. Domen hänvisar i sin tur till EU-domstolens praxis. Detta skapar stora problem för de 37 000 vårdgivarna som förväntas påverkas.

Tolkningen kommer sannolikt att medföra långtgående konsekvenser för såväl landsting och kommuner som enskilda patienter och företag. Skattehöjningen innebär ökade kostnader för både företag och landsting, som i förlängningen drabbar patienter och skattebetalare.

Men skattehöjningen medför även en snedvriden konkurrenssituation mellan offentliga och privata vårdgivare. Momssatsen kommer i normalfallet att bli 25 procent för både privata och allmänna vårdmottagningar som hyr in personal från till exempel ett företag. Kommuner och landsting har en särskild rätt till ersättning för moms, men inte privata aktörer. Momsen blir därför en ren kostnad för den som driver en privat vårdmottagning, om det inte finns möjlighet att få kompensation för momsen.

Bland de vårdgivare som kommer att drabbas av Skatteverkets skattehöjning finns kiropraktorer, naprapater, fysioterapeuter, konsult- och bemanningsbolag, tandläkarpraktiker, företag inom äldreomsorgen, hemtjänstföretag, optiker, privata äldreboenden, HVB-boenden och psykiatrimottagningar. Sammantaget riskerar myndigheten att allvarligt skada hela Sveriges vård. På förslaget följer fyra problematiska effekter.

1. Snedvriden konkurrens

Offentligt drivna vårdenheter får momskompensation från staten. Privata aktörer saknar denna avdragsrätt vilket leder till att momsen blir en betungande kostnad i verksamheten.

I en interpellationsdebatt i riksdagen (2019-02-05) menade finansminister Magdalena Andersson att det inte föreligger något problem eftersom de privata vårdgivarna blir kompenserade genom en schablonersättning. Det är däremot långt ifrån alla regioner som tillämpar ersättningen och skillnaderna i nivåer är väldigt stora.

Risken är att förutsättningarna att bedriva god och säker vård blir olika mellan olika sjukhus och vårdgivare. Enligt regeringen tycks lösningen vara att all inhyrd personal erbjuds anställning, men 9 av 10 vårdföretag har idag inte möjlighet att anställa den vårdkompetens som de idag hyr in. Dessutom uppger 7 av 10 vårdkonsulter att de skulle tacka nej om de erbjöds en tillsvidare tjänst hos en vårdgivare. Regeringen baserar således sina ståndpunkter på lösryckta förhoppningar istället för att lyssna till professionen.

I överenskommelsen mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna kan man av punkt 61 utläsa att: "Konkurrensneutralitet ska råda mellan offentliga och fristående vårdgivare, såväl vad gäller ekonomiska villkor, en fungerande tillståndsgivning, som kvalitetskrav". Det är lätt att avskräckas av EU-domar och myndighetstolkningar men denna fråga är i allra högsta grad politisk. Men Skatteverkets ställningstagande går emot januariavtalet och bör därför motverkas av de politiker som trots allt värnar det fria företagandet.

2. Minskad tillgång på vårdkvalitet i hela landet

Stora delar av landet lider av en akut kompetensbrist inom vården vilket riskerar att förvärras av den föreslagna skattesmjällen. Landsting, regioner och kommuner kommer att få en försvårad situation när trycket på vården är som allra högst i tider av arbetstoppar. 40 procent av vårdföretagen förlitar sig idag på inhyrd personal för att hantera perioder med stor belastning och 30 procent av vårdföretagen är helt beroende av inhyrd personal för att klara den dagliga verksamheten.

3. Ökade kostnader för patienter och vårdgivare

Endast under 2017 hyrde landsting och regioner in vårdpersonal för 5,2 miljarder kronor. Den pålagda momsen på verksamheterna kommer mest sannolikt att landa på patienterna som redan har en ansträngd situation med ökade vårdköer och långa väntetider. Istället för att fokusera på att leverera god vårdkvalitet tvingas många nu lägga resurser på att avsluta och omförhandla avtal inför att tolkningen ska träda i kraft.

4. Småföretagen drabbas hårt

Många av de företag som påverkas är småföretag, som i många fall har små marginaler. När regeringen uttalar sig är det att få lätt uppfattningen att privata vårdgivare endast består av ett fåtal globala miljardbolag som inte påverkas nämnvärt av skattehöjningen.

Det är en falsk och felaktig bild. 9 av 10 företag inom välfärdssektorn har färre än 20 anställda. Hälften av privattandläkarna har en årsomsättning på max 3 miljoner kronor, och över 80 procent har omsättningar på upp till 6 miljoner kronor. Bland Sveriges enskilda kiropraktorer ligger omsättningen på mellan 1-1,5 miljoner kronor per år. På sikt kommer tolkningen att leda till att privata vårdgivare tvingas lägga ner som en direkt effekt av de ökade kostnaderna.

Det är tydligt att Skatteverket bör skjuta på tillämpningen av den nya vårdmomsen tills myndighetens tolkning har blivit rättsligt prövad. I ett längre perspektiv är det även tydligt att det behövs lagändringar inom momssystemet för att på allvar skapa likvärdiga villkor för samtliga branscher och sektorer oavsett offentlig eller privat regi.

I en tid där nästintill samtliga partier säger sig föra en politik för en god vårdkvalitet över hela landet är det särskilt märkbart att inte fler har tagit denna fråga på allvar.

 Så jobbar vi med nyheter
[Läs mer här!](#)

 Fredrik Lange Günther Mårder Merit Lindberg Thomas af Bjur

Kontakta oss

Ring växel: [018-478 00 00](tel:018-478 00 00)

Allmänna frågor: [Kontakta kundservice](#)

Utebliven tidning: [Gör en anmälan här](#)

[Kontakta oss](#)

Tipsa oss

Ring: [018-478 14 35](tel:018-478 14 35)

Mejla: 72018@unt.se

[Gå till tipsasidan](#)

Snabblänkar

[Kundservice](#)

[Bli prenumerant](#)

[UNT MERA](#)

[E-tidningen](#)

[Annonsera](#)

[Externt](#)

[Visa fler](#)

Om oss

Vd, chefredaktör och ansvarig utgivare:
[Kalle Sandhammar](#)

Tf Politisk chefredaktör: [Johan Rudström](#)

Redaktionschef och stf ansvarig utgivare:
[Roger Berglund](#)

Nyhetschefer: [Jonas Kihlander](#) och
[Johanna Åberg Lundén](#)

Upsala Nya Tidning.

[Om cookies](#) [Om personuppgiftspolicy](#) [Om dataskydd](#) [Hantera din persondata](#)

Upsala Nya Tidning är Upplands ledande mediehus. Koncernen ägs till 50% av de Johanssonska stiftelserna genom ett helägt förvaltningsbolag sam till 50% av mediekoncernen NTM. [Läs mer om NTM.](#)

© Upsala Nya Tidning. Allt material på unt.se är skyddat enligt upphovsrättslagen.

[^ Till toppen](#)